

هنوز هم وقتی
به بیابان دشت
لیلی که در فاصله
تقریباً ۱۰ دقیقه‌ای
زندان شبرغان
است بروید،
استخوان‌ها،
جمجمه‌ها،
لباس‌ها و دیگر
بقایای این قتل
عام‌رامی ببینید

همه خوب می‌دانند که دوستم یکی از عناصر مرتبط با CIA بوده و هست. علاوه بر اینکه در رأس هرم فرماندهی نیروهای مرتکب این جنایت امریکایی‌ها قرار داشته‌اند، خود دوستم هم به همراهی ۲۰ کارشناس نظامی امریکا در فتح مزارشریف در کنارش اذعان داشته است. حتی اگر نگوییم که این جنایت یا با مباشرت امریکایی‌ها صورت گرفته و یا با دستور مستقیم آنها، نمی‌توان گفت اتفاقی در آن منطقه توسط نیروهای تحت امر آنها رخ داده باشد و آنها مطلع نشده باشند.

از ۱۶ تا ۲۱ ژانویه محققان وجود گورهای دسته‌جمعی در دشت لیلی را گزارش کرده‌اند. در ۲۸ ژانویه گزارش وجود این گورهای دسته‌جمعی به جوزف کالینز، یکی از مقامات ارشد پنتاگون رسید.

در مورد این جنایت تحقیقات وسیع و متمرکزی انجام نشد، زیرا عاملان این جنایت هم خود سیاستمداران مطرحی در افغانستان بودند و هم از حمایت خارجی برخوردار بودند. اما ابعاد این جنایت آن قدر وسیع بود که نتوان آن را پنهان کرد. کالبدشکافی‌ها اینکه علت مرگ برخی خفگی بود را تأیید می‌کرد. حتی مجله‌ها رپرتاژهای داد که در آن گفته بود آثار شکنجه روی اجساد قربانیان پیدا شده است. گاردین هم بعدها در گزارشی گفت که طبق شواهدی که به دستش رسیده، مرگ آنها (زندانیان قربانی شده) یک حادثه غم‌انگیز نبوده بلکه یک اقدام عمدی انتقامجویانه بوده است.

به‌رغم وعده باراک اوباما، باز هم تحقیقی در این باره انجام نشد و یا نتیجه آن اعلام نشد. ضیا ظریفی که در آن زمان ناظر حقوق بشر بود و بعداً مسئول بخش آسیایی سازمان عفو بین‌الملل شد، صراحتاً بیان می‌کند که برایش اثبات شده، نه امریکا طرفدار تحقیقات بوده و نه سازمان ملل.

هنوز هم وقتی به بیابان دشت لیلی که در فاصله تقریباً ۱۰ دقیقه‌ای از زندان شبرغان است بروید، استخوان‌ها، جمجمه‌ها، لباس‌ها و دیگر بقایای این قتل عام را می‌بینید، اما نکته مهم این است که نه عاملان داخلی و نه عاملان خارجی، هیچ‌کدام از این جنایت پشیمان نیستند. تا آنجا که چندی قبل و بعد از فرارشان از افغانستان وعده تکرار این جنایت را دادند؛ آن هم با حالتی سرشار از افتخار. عبدالرشید دوستم در دیدار با فرماندهان نظامی حزبش، حزب جنبش اسلامی افغانستان، گفته است: تاریخ دشت لیلی تکرار خواهد شد.